

udruga za očuvanje kulturne baštine

"MEĐIMURSKA GRUDA"

Dunjkovec

Kultura

Rodna kuća dr. Ivana Novaka

Preporoditelj Međimurja, dr. Ivan Novak, rodio se 1884. godine u Macincu. Diplomirao je pravo 1910. godine u dva grada – Zagrebu i Budimpešti. U periodu kulminacije nezadovoljstva mađarskom dominacijom na međimurskom tlu, mlada hrvatska inteligencija ga je u prosincu 1918. imenovala povjerenikom za Međimurje u Narodnom vijeću SHS-a (poput današnjeg Sabora). Ivan Novak okupio je dobrovoljce iz cijele Hrvatske koji su znakovitog datuma, na Badnjak 24. prosinca 1918., trijumfalno ušli u Međimurje, svjedočeći potom održavanju javne Skupštine na današnjem Franjevačkom trgu u Čakovcu ispred mase okupljenih, slavljenički raspoloženih, građana.

Međimurje je napokon u materinskom mu krilu, vraćeno Hrvatskoj. U njemu je uspostavljena hrvatska vlast, a dr. Ivan Novak imenovan kraljevskim povjerenikom za Međimurje. Velika narodna skupština, održana 9. siječnja 1919. na trgu ispred čakovečke crkve Sv. Nikole, s macinečkim pjevačkim zborom i Vinkom Žgancom uz harmonij, s deset tisuća oduševljenih Međimuraca - koji su donijeli Rezoluciju: Međimurje se odcjepljuje od Mađarske!

U skladu s principima demokracije, već je u prvoj godini organizirao upravu, u škole doveo hrvatske učitelje, umjesto Muraköza, u Čakovcu pokrenuo list na hrvatskom jeziku 'Međimurske novine'. Premda zaokupljen problematikom opljačkanog i razorenog međimorskog gospodarstva, Novak jednaku pažnju posvećuje i kulturnom životu. Osnovavši Prosvjetno društvo za Međimurje, pomaže školovanju đaka, studenata i učitelja. Tako pomaže i skladatelju Josipu Štolceru Slavenskom, slikaru Ladislavu Kralju Međimurcu, kiparu Lujji Bezeređu.

Novak nije zaboravio na presudnu ulogu Žgančevih Hrvatskih pučkih popijevaka iz Međimurja, čija je zbirka za međimursko hrvatstvo bila corpus delicti. Uvažen čak i od međunarodne vojne komisije, te potvrđen Mirovnim ugovorom u Trianonu 4. lipnja 1920., kad su odrekavši se tada s bijesom Međimurja Mađari bili pobijedeni - i od međimurske pjesme“.